

P O S U D E K

oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení studenta: Barbora Kostecká

Název práce: Svěřenské nástupnictví

Jméno a příjmení oponenta: Doc. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.

1. Formulace cílů, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu:

Autorka zvolila aktuální téma zejména s ohledem na změny v OZ 2012. Jde o téma, které právem zasluhuje zvýšenou pozornost odborné veřejnosti, jak o tom svědčí i proběhlé diskuse v odborných periodikách (Ad notam, Právní rozhledy, Bulletin advokacie a jiné). Autorka v úvodu své práce jasně vymezuje její cíle a klade si otázky, na které se snaží svou prací nalézt odpověď. Vlastní metody práce a přístupu jsou v úvodu zřetelně naznačeny a z práce samotné je patrné, že autorka zvolila analytický přístup, který vhodně kombinuje s deskripcí a evaluací judikatury, aby nakonec dospěla k syntetizujícímu poznatku. V tomto ohledu prokázala schopnost nadhledu nad zákonným textem, projevila znalost (nejen) aktuální judikatury, kterou kriticky analyzuje, vyhodnocuje a její závěry patřičně komentuje. Svou prací se dotkla hned několika velmi diskutovaných problémů souvisejících s platnou právní úpravou závěti coby dědického titulu, a to otázky podmínek, příkazů, náhradnictví, hlavní pozornost nicméně věnuje svěřenectví, kde vedle hmotněprávní úpravy analyzuje související procesní problematiku a nastiňuje právní ukotvení substitučního jmění. Komparace s jinými právními řády byla v práci rovněž využita (Francie, Německo, Skotsko). Hledisko mezinárodního práva soukromého nebylo uplatněno.

2. Logická struktura a členění diplomové práce:

Text (60 stran včetně úvodu a závěru) je celkově velmi přehledně a jasně členěn, jeho struktura je logická, jednotlivé výklady na sebe souvisle navazují. I další vnitřní členění odpovídá klasickým doktrinálním přístupům, zejména je respektováno předepsané členění pro odborný text, tj. úvod do problematiky, shrnutí dosavadního stavu poznání a odborné diskuse nad problémem, stručný rozbor judikatury a další teoretická východiska, nakonec závěr a úvahy de lege ferenda. Práce je rozdělena do 5 kapitol, kdy první z nich usilují o stručnou základní charakteristiku probíraného institutu z obecného i historického pohledu a plní spíše roli metodologicko-propedeutickou (zejm. analýza vývoje). Druhá část se celistvě věnuje vymezení fideikomisární substituce a popisuje její platnou českou právní úpravu (s exkurzem do vybraných historických souvislostí). Zde autorka identifikuje některé (nikoli všechny) specifické problémy a vhodně je tematizuje. Poslední kapitola je pak celá věnována srovnání právní úpravy OZ 2012 s vybranými zahraničními úpravami.

3. Rozsah a úroveň použitých zdrojů a práce s nimi, bibliografické citace, poznámkový aparát:

Při zpracování tématu byl použitý dostatečný počet bibliografických pramenů, které autorka správně uvádí a na konkrétních místech vždy cituje v souladu s citační normou. Poznámkový aparát je adekvátní. Výběr literatury a pramenná základna je reprezentativní a zahrnuje jak tituly aktuální právní nauky, tak publikace reflektující právní úpravu starší, jakož i odkazy na

literaturu čistě historickou. Lze ocenit, že autorka neváhá konfrontovat základní názory české doktríny a odlišná stanoviska právních autorit v daném oboru.

4. Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava diplomové práce

Jazyková i stylistická úroveň práce je na dobré úrovni. V práci jsem neshledal žádných podstatných gramatických chyb ani stylistických nedostatků. S právní terminologií je pracováno správně. K určitým přehlédnutím a překlepům ovšem přeci jen došlo (str. 34...jelikož je byl??; str. 32 – „dochází k masivnímu...“;)

5. Formulace vlastních závěrů (práce s judikaturou, úvahy de lege ferenda)

Práce předkládá řadu podnětných názorů a závěrů. Pracuje s relevantní českou judikaturou a rozebírá možnosti a limity zákonné úpravy de lege lata. Autorka uchopila problematiku vcelku standardním způsobem a snaží se nabídnout i úvahy *de lege ferenda*.

U ústní obhajoby by se mohla blíže vyjádřit k:

- Zásadě obsažené v § 1658, že kolace nezakládá povinnost zpětného vydání, a to se zřetelem k § 2072 upravujícím revokaci daru pro nevděk. Jak se bude tato výjimka aplikovat?
- K otázce povahy soudního rozhodnutí o potvrzení nabytí dědictví v kontextu svěřenského nástupnictví.
- Ke skutečným i domnělým výhodám institutu ležící pozůstalosti, a to prismatem nyní účinné úpravy (srovnání, principy delace, adice)
- Jaký je teoretický a praktický rozdíl mezi *libéralités graduelles a résiduelles*?
- Jaká jsou východiska francouzského zákonodárce pro zákaz tzv. *substitutions fideicommissaires*? Je tento zákaz stále odůvodněný ve světle současné francouzské civilistické doktríny? Autorka by mohla představit názory i jiných autorů – vedle prof. Grimaldiho.

6. Odborná kvalita zpracování tématu diplomové práce

Práce je po odborné stránce standardní a splňuje požadavky kvalifikační práce tohoto stupně, a to jak rozsahem, tak kvalitativní analýzou. Prokazuje výborné znalosti vybrané hmotněprávní problematiky, jakož i souvisejících procesních otázek a celkovou širší orientaci v citovaných oblastech a neshledal jsem v ní žádné zásadní nedostatky.

Závěr:

Předložená práce prokázala samostatnost při zpracovávání nelehkého tématu, schopnost zorientovat se v zákonné úpravě, doktríně a příslušné judikatuře. Práci proto doporučuji k ústní obhajobě s předběžným hodnocením **výborně**.

Diplomovou práci hodnotím stupněm: výborně

Datum: 13. 7. 2017

Podpis oponenta diplomové práce
Doc. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.